

at man langt hellere maatte overlade til Husmændene selv at ordne denne Sag. Man kunde jo, hvor Organisationer ikke ere oprettede blandt Husmændene, arbejde hen til at faa saadanne oprettede, og saa lade Husmændene selv tage Sagen i Hænde; saa vilde Fyns Stifts patriotiske Selskab jo ikke have noget at beklage sig over, og det vilde kunne spare disse stakkels 275 Kr. til dette vigtige Øjemed. Der er ligeledes blevet sagt, at Landboforeningerne skulde have saa megen Ulejlighed og Udgifter med de landøkonomiske Foredrag. Hertil tilskyder Staten 6,000 Kr. og har gjort det i adskillige Aar. Det forkommer mig, det er i højeste Grad overdrevent at ville beklage sig i den Henseende og forlange Tilskud fra Staten for den Ulejlighed og de faa Udgifter, som denne Sag kan forvolde Landboforeningerne. Jeg synes, at Landboforeningerne her burde prise sig lykkelige, naar de faa disse Penge, navnlig naar Landboforeningerne sammenligne sig med andre Foreninger, som varetage Erhvervslivets Interesser her i Landet. Jeg skal saaledes nævne Arbejdernes Foreninger, Fagforeningerne. Det er en bekendt Sag, at der her i Rigsdagen har været forhandlet om at yde Tilskud i lignende Øjemed til Fagforeningerne, men dette Tilskud er endnu ikke blevet udbetalt. Vi naaede i Efor at faa Beløbet indført paa Finansloven, men jeg tror ikke, den høje Minister har villet anvende disse Penge. Vi se altsaa, at Arbejdernes Fagforeninger ere ikke naaede saa vidt frem, at de have kunnet opnaa et Tilskud i Lighed med det, Landboforeningerne have kunnet glæde sig ved i mange Aar. Men Landboforeningerne ere ikke tilfredse med den Særstilling, den privilegerede Stilling, de have, fremfor alle andre Foreninger, men forlange yderligere et Statstilskud for at fordele det Statstilskud, Staten yder. Det er, som om disse Landboforeninger ere ved at blive overmættede af Statstilskud. De faa Statstilskud til mangfoldige Ting, og det er som om de ikke længere vide, hvilke Ting de yderligere skulle forlange Tilskud til og af den Grund gaa over til at forlange Statstilskud til at fordele deres Statstilskud med. Dette forekommer mig at være overdrevent, og det forekommer mig ikke, de kunne være bekendt at tage mod disse 12,000 Kr. Naar jeg har talt om denne Bevilling, saa er det ikke, fordi jeg i mindste Maade har villet angribe den Støtte, som ydes vort Landbrug i dets Helhed. Der er ikke et eneste Punkt, hvor vi fra vort Partis Side

været uvillige til at støtte Landbruget som vort Lands Hovederhverv; men disse Penge, paastaar jeg, ere ikke til Støtte for Landbruget og ville ikke gavne Landbruget. Jeg kan ikke tænke mig nogen som helst Erhvervsgren i Landbruget, som vil blive ophjulpet gennem det Beløb, her er Tale om. Men naar det nu vedtages at yde denne Bevilling — jeg tyvler ikke om, at der vil blive et stærkt Flertal for denne Bevilling her i Salen — saa siger jeg, at Arbejderne, som hidtil ikke have kunnet opnaa Statens Tilskud til disse Foreninger, med langt større Eftertryk ville kunne fremsætte deres Krav over for Rigsdagen, og jeg vil da haabe, at de ærede Medlemmer, der stemme for denne Bevilling, i dette Tilfælde ikke ville glemme, at dette nødvendigt maa medføre den Konsekvens, at de ogsaa maa stille sig velvilligt oven for andre Foreninger, som støtte Erhvervslevet her i Landet.

N. Christensen: Naar der paa det foreliggende Forslags § 18 af de samvirkende Landboforeninger forlanges et Beløb af 12,000 Kr. til Administrationen, saa er jeg enig med det ærede Medlem, som nu talte, om, at det er en vidtgaadende Fordring. Tingen er jo nemlig, at de samvirkende Landboforeninger først faa Tilskud til deres forskellige specielle Formaal, og naar de saa desuden forlange Hjælp til at administrere disse Tilskud, kan jeg ikke se andet, end at det er at forlange baade i Pose og Sæk. Det lader imidlertid til, at der i Tinget er Stemning for at bevilge dette Tilskud, og fra den højtærede Landbrugsministers Side foreligger der jo en Skrivelse til Udvalget af 17de November, hvori dette Tilskud anses for at være naturligt, og naar der er en saadan Stemning her i Tinget, skal jeg ikke modsætte mig, at denne Bevilling ydes. Man kan jo ogsaa raisonnere saaledes, at Landbruget er Landets vigtigste Erhverv, og at det derfor er rimeligt, at Staten støtter det i særlig Grad. Det, jeg tager Ordet for, er imidlertid nærmest for at gøre den Bemærkning, at en Del af det Beløb paa 12,000 Kr., som forlanges, ogsaa, efter hvad man ser i den højtærede Landbrugsministers Skrivelse, skal anvendes til at administrere Husmandsrejser med, saaledes at ikke alene Husmandsrejserne for største Delen betales af Staten, men ogsaa Administrationen af disse Rejser skal betales af Staten. Jeg mener, at derved faar den højtærede Landbrugsminister et betydeligt Indseende med, hvorledes disse Rejser i